Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2976 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 27 JUILLET 1928 — NGÀY 11 THÁNG SÁU, NĂM MẬU-THÌN — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 21

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

A LOUER

A LOUER

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 911

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO

ĐÔNG PHÁP

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bán lẻ mỗi số	0$05

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 13 *(gần trường-học Taberd)* SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: LUCTINH SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 203 Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ:
Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc
Davignon, Bourdet & Cie
9. rue Tronchet — Paris (VIIIe)

TRUNG-HUÊ

Đám táng Trương-tác-Lâm
Trunghuê-Nhựt-bổn — Trunghuê-Hồngmao

Độc-giả còn nhớ ngày Trương-tác-Lâm bị thích khách mà thác. Độc-giả cũng có nghe chôn Trương-tác-Lâm rồi. Nay chôn nữa. Trương-học-Lương định ngày 2 Août nầy đưa cửu. Thật vậy chớ không phải chơi. Chánhphủ Nhựt phái ông Hayashi, cựu sứ-thần Nhựt ở Hồngmao, sang Mãnchâu điếu tang và tỏ cho Trương-học-Lương biết ý Nhựtbổn quốc đối với Trunghuê thuận thảo thế nào. Thứ bảy nầy, 28 Juillet, ông Hayashi xuống tàu. Trước khi đi, ngài có tiếp sứ-thần liệt quốc mà luận đàm cho các nước biết ý Nhựtbổn quốc đối với Trunghuê ra làm sao, cho khỏi đều nghi ngại.

Thế thì ngày 2 Août nầy mới thật là ngày đưa cửu Trương-tác-Lâm. Lấy đó mà xét, thì rõ việc nước Trunghuê khác hơn các nước rất xa. Người cầm giềng mối nước, hay là cầm binh, thường hay lấy hư làm thiệt, lấy thiệt làm hư; cho đến chết với sống, chôn cùng chưa chôn, cũng là khó phân chơn giả. Không chừng sang năm, có tin báo:

« Trương-tác-Lâm còn sống!!! »

TRUNGHUÊ-NHỰTBỔN

Độc-giả cũng chưa quên vụ Trunghuê ủy hòa-ước. Chánhphủ Trunghuê đòi ủy hòa-ước lập năm 1886 với Nhựtbổn và trong khi chưa lập hòa-ước mới, Chánhphủ Trunghuê buộc dân Nhựt cư ngụ Trunghuê phải tùng luật Trunghuê và chịu thuế như dân Trunghuê vậy. Nhựtbổn không chịu. Giải rằng tuy hòa-ước năm 1886 đã mãn mà chưa mãn; vì theo điều XXVI trong tờ hòa-ước ấy có giao, hai nước, nước nào muốn ủy-phá hòa-ước khi mãn hạn, phải nói trước sáu tháng cho nước kia biết. Hai nước làm thinh, thì hòa-ước ấy tỉ như đặng huởn hạn-kỳ lại mười năm nữa. Mà từ bao giờ, Chánhphủ Trunghuê làm thinh. Thế thì hòa-ước ấy đặng huởn một hạn kỳ mười năm nữa. Chánhphủ Trunghuê không đặng bỏ luật vạn-quốc mà phá ngang, e sanh rối rắm.

Chánhphủ Nhựt đáp như vậy rồi, xảy có tin điển báo:

« Việc hạ thơ phá hòa-ước « Trunghuê-Nhựtbổn đó là việc « ngoại-giao bộ trưởng Trung- « huê làm tự quyền, Chánhphủ « Trunghuê không hay không « biết. »

Thiệt hay chơi, chơn hay giả! Có phải tin nầy là tin Nhựtbổn muốn dần đàng cho Chánhphủ Trunghuê trở bước chăng? — Có khi phải. Vì hôm nay, có tin điển Thượng-hải ngày 26 Juillet báo như vầy:

« Le Gouvernement nationaliste a donné des instructions « aux diverses autorités provinciales pour mettre en vigueur « les réglements provisoires à « appliquer aux ressortissan's « des nations dont les traités « sont expirés. »

« Chánhphủ Quốcdânđản đã « truyền lịnh cho các tỉnh thi « hành luật tạm mới lập, buộc « dân các nước nào tờ-hòa với « Trunghuê đã mãn. »

Chánhphủ Nhựt ngờ mình quyết hẳn không chịu phá hòa-ước củ, thì làm gì Chánhphủ Trunghuê cũng kiên mà thối lui, nên bày nói ngoại-giao bộ-trưởng làm tự quyền là có ý muốn dắc đường cho Chánhphủ Trunghuê bước trở, đặng có phui-pha cho rảnh; không để Chánhphủ Trunghuê không kiên, lấy quyền làm chủ mà lần-lần quyết một, truyền lịnh cho các tỉnh thi-hành. Ấy cũng là một việc biến cho Nhựtbổn quốc. Không lý để vậy chịu nhục, vì trước kia mình nói nghe cứng quá. Bấy giờ Trunghuê không kiên, cứ việc làm, Nhựt mới liệu sao? Cử binh phạt, không dám; vì trong nước dân Thương-mải kỵ-nghệ không chịu. Mà không chịu phải. Nhựtbổn nhờ Trunghuê chạy hàng-hóa nên thương-mải kỵ-nghệ mới mạnh, nước mới giàu; chọc nó tẩy-chay mải đi, chết đói sao? Không sợ trong nước sanh-loạn sao?

Bởi vậy Trunghuê làm thẳng, Chánhphủ Nhựt điếng hồn. Chánhphủ chủ-tịch lật đật hội cả hai phe thuận nghịch mà luận bàn và hỏi ý. Chẳng cần hỏi cũng biết bên phe nghịch không chịu rồi, làm gì cũng ép Chánh-Phủ tính êm với Trunghuê thôi, không hề để cho hai nước bức đàng giao hảo. Thật vậy, phe nghịch không chịu. Tin Nhựtbổn ngày 26 Juillet báo như vầy:

« La rupture des relations « entre la Chine et le Japon est « maintenant peu probable; car « bien que le Japon n'accepte « pas l'abrogation du traité de « commerce, néanmoins il est « prêt à négocier pour la revi- « sion de ce traité ».

« Sự bức đàng giao hảo của « hai nước Trunghuê Nhựtbổn « hôm nay xem ra không chắc « bức; cũng vì, Nhựtbổn, tuy « không chịu cho Trunghuê ủy « hòa-ước cũ, mà chịu dọn lại. »

Thế thì huề! Theo lời tôi nói Trunghuê Nhựtbổn giả ngộ. Giả bề ngoài nghịch nhau mà gạt lòng các nước, chớ trong hai nước thuận nhau, liên-kết nhau không chừng.

TRUNGHUÊ-HỒNGMAO

Còn chuyện Tưởng-giới-Thạch liên kết với Hồng-mao, Hồng-mao chịu giúp lương giúp kế cho Tưởng đó, chẳng còn phải là kín nhiệm. Các nước đều rõ biết quá vậy. Hồng-mao chịu giúp lương giúp kế cho Tưởng đối đãi với các nước, nếu Tưởng có thế làm cho dân Trunghuê miền Yên-Thế (miền Nam) hết tẩy chay hàng hóa Hồng-mao quốc. Nói vậy Hồng-mao cũng sợ tẩy-chay vậy há.

LÂM-VĂN-NGỌ

CŨNG LÀ VỀ CUỘC

Tuyển-cử Nghị-viên phòng Canh-nông

Trong một bài kia, Bổn-báo đã nói việc tuyển-cử nghị-viên phòng Canh-nông, các nông-nghiệp chủ Tây và Annam Tây-tịch nên bỏ thăm mà tuyển ông Sipière vào hội, nhưng đó là về phần chức nghị-viên phía bên Langsa.

Bây giờ bổn-báo cũng nên nói qua phía bên Annam mình. Bên Annam thì tuyển lấy hai vị mà kỳ rồi đã được một là ông Trương-văn-Bền, chỉ còn một nữa mà thôi. Vậy thì trong kỳ cử lại bữa 2 Août đây phải nên cử ai mới xứng đáng? Cứ như ý của Bổn-báo đã biết trong mấy vị ra tranh cử kỳ tới đây vị nào cũng là phải mặt, nhưng mà đều quyết chắc thì chỉ có M. Nguyễn-văn-Thơm, nghiệp chủ ở Vĩnh-hội là đáng cho đồng-bào ta tin cậy lắm.

Vả lại M. Nguyễn-văn-Thơm đây, Bổn-báo đã biết rõ, vẫn là một người rành-sỏi việc canh-nông, có ruộng-đất nhiều, có vườn cao-su, lại là một chưn nghị-viên trong bàn Trị sự « Việt Nam ngân-hàng », nếu ngài mà đắc-cử thì tưởng làm gì ngài cũng hết lòng hết dạ mà vực quyền lợi cho đồng-bào trong việc canh-nông lắm vậy. Ngoài ra ngài lại là người có tánh ôn-hòa vui-vẻ nên lại càng đáng mến lắm.

Vậy tóm lại — cứ theo như số thăm kỳ rồi 454 là đủ rõ lòng đồng-bào yêu mến thế nào — vậy thì kỳ tới đây, ước sao đồng-bào ta ai là người có quyền tuyển cử, nên vì quyền-lợi chung mà vùa-giúp cho nên việc. Một người rất đáng, đồng bào nên tin cậy lắm.

L.T.T.V.

XE CAM-NHÔNG RỚT XUỐNG SÔNG

Ngoài Dalat mới gởi vô điển tin như vầy:

« Xe cam-nhông chở lính của đội vệ- « binh bổn quốc (Garde Indigène) để « dân hầu trong cuộc tống-chung ông « O'nell, đi ngang cầu Camly rủi rớt « xuống sông. Mười bốn người bị « thương tích, trong ấy có chánh-vệ- « binh Renucci. Việc đương tra cứu ».

Việt-Nam Ngân hàng

Nhận lãnh tiền gởi vô sổ **tiết kiệm** bằng bạc Đông-pháp hay là tiền quan Langsa, *cho lời 5% mỗi năm.*

Hội Tương-tế Cântho

Vì trước kia đã ấn hành bài của ông Dương-văn-Có nói về chuyện hội Cantho, nên nay phải lấy lẽ công mà đăng bài của ông Nguyễn-hữu-Tình phản đối. Hai bên biểu rằng L. T. T. V. không chịu làm mai cho hai đàng sanh ác-cảm với nhau. Một lần nầy mà dứt, báo L. T. T. V. không đăng những bài anh-em kích bát nhau nữa.

L. T. T. V.

∴

Xin hồi đáp cùng ông Dương-văn-Có

Cũng vì cuộc sanh nhai của tôi cho nên tôi phải để bước trong sáu châu, chẳng ngoài vấn-đề thương cuộc; bởi vậy nên tôi thường vắn mặt, tính lại trong tháng ba mươi ngày mà tôi mắc đi khỏi cũng trên vài mươi bữa, cho nên những việc chi đại sự xảy ra nơi chốn phiền ba nầy tôi cũng chả biết không hay, huống chi chuyện mấy mún cỏn con dường như tai điếc mắt ngơ, dầu có hay có biết cũng là muộn màn trễ nải, ấy cũng nhờ mấy hiệu báo đem tin, tuy trễ mà biết hay hơn là không ngơ không ngớt.

Bữa nọ tôi đi Lục châu vừa về, được chút giờ dư mới lấy ra mấy hiệu báo đặng xem, nhứt là báo L. T. T. V. là tờ báo tôi ham xem hơn hết, tôi xem tờ thứ nhứt, thứ nhì chẳng những xã thuyết mà thời sự cũng xem, xem hoài không nhàm chẳng chán, bèn chi câu cách ngôn Langsa rằng vì: « Un bon journal c'est un bon ami », nghĩ kỹ suy cùng thật là đúng quá. Tôi mới xem qua tờ thứ ba nhằm ngày 3 Juillet 1928 số 2956, vừa mở ra chưa kịp coi bài xã thuyết mắt liếc nơi cột thứ sáu trương đầu thấy đề: « **Hội Tương tế Cantho** *» thì tôi rất mầng, mầng vì hội nầy là hội của tôi đương mến đương yêu vì tôi là hội viên của hội ấy, lật đật coi, coi không nháy mắt, té ra coi hết bài thì chả chi rằng lạ hơn là lời của ông Dương văn-Có kích bát tôi, như ai kia thì chắc sao cũng ghen hờn ghét lắm, còn tôi lại không giận không ghét chúng, mà lại cám ơn ông là vì ông làm cho tôi có dịp mà mầng cười lắm lúc.*

Mầng cười là nghĩ vì: một cục đá nam châm (lửa) nằm yên một chỗ, trừ ra người huệ nhãn mới biết đá ấy có giá là bao, chớ kẻ hữu nhãn vô châu có biết đâu mà phân biệt, cũng tưởng đá ấy là sạn là sỏi vậy thôi chớ chi rằng quí, tôi mầng cười chừng nào tôi lại cám ơn ông Dương-văn-Có chừng nấy, là ngài chả nệ mỏi tay ráng sức lực bình sanh liệng một cục sắt rất mạnh chạm nhằm cục đá ấy, mới nhán lửa lên cho nên ai cũng thấy rõ đá ấy là đá nam châm chớ chả phải sạn sỏi mà người lầm-tưởng như xưa nay cho nên tôi mầng cười là bởi cớ.

Tưởng cho tên quèn Nguyễn-hữu-Tình nầy đây đành yên phận hèn, chả dè ông Có có lòng huệ cố đem ra giới thiệu cho đồng-bang là trải trên báo chương làm cho tôi vinh hạn vô cùng, mầng cười một lần nữa.

Tôi mầng cười đã thèm rồi, lời lương tâm tôi lại nẩy ra một mối cảm tình đối với ông Có rất nên linh láng tràng trề, khác nào nước lụt năm Thìn vậy.

Mối cảm tình của tôi đối với ông Có đây là vì tôi thương hại cho ngài cũng vì ngài quá lo việc hội L. H. T. T. C. ngài lo đêm lo ngày vì ngài quá lo cho nên óc khô trí lảng. Thương thay cho ông Dương-văn-Có cũng vì quá lo cho người một máu một thịt một nước da vàng cho nên ông vội quên câu « Nhơn vô tín bất lập » lại ông cũng quên luôn hội viên nào làm giàu cho hội, xách bị L. H. T. T. từ Saigon xuống Cantho Ômôn mà ỏn ỷ với mấy vị phú hộ hào gia đặng gởi tiền cho hội nhiều hơn hết tính phỏng cũng có bảy trăm. Người đó là ai vậy ông Dương-văn-Có ???

Vả lại tôi được giấy hội mời cũng trùng với ngày giờ của ông bạn tôi vời dự tiệc, một thân khó nỗi chia hai, nên tôi có trình với hội đặng mà xin kiếu, vì chả muốn thất tín với ông bạn của tôi mà làm cho mấy chục vị đi dự tiệc cực lòng vì tôi; tôi có hứa với hội nếu tiệc kia mãn sớm tôi sẽ trở lại mà bàn luận việc hội với anh em. Ngặt vì tiệc kia đã mãn thì trống nọ điểm hai, tuy đêm khuya canh vắng mà tôi cũng vì người đồng bang trở lại, té ra mãn hội hồi nào, cho nên nhà hội đã đóng cửa.

Tôi đây là người bán sữa hiệu « Con Chim », sữa nầy có thể giúp sức cho người bạc nhược, nếu dùng sữa nầy thường ngày thì được tráng kiện tinh thần phì mỹ vậy thôi, chớ chi tôi biết làm thuốc như mấy ông lương y thì tôi cũng vì ông Có là bạn đồng hương chích thí cho ông ít liều họa may ông có chuyển ý hồi tâm định tỉnh đặng ông lo đều ích lợi chung cho xã-hội giúp ích cho đồng bào, ngặt vì tôi không phải thầy thuốc cũng chẳng phải thầy pháp nên đành « Vô kế khả thi »

Ấy vậy tôi xin đánh bạo cả kêu quí vị hiền hữu gốc ở Cantho, nếu ông mô có bài thuốc gia truyền nào hay xin vì ông Có là bạn yêu dấu của chúng ta mà cho ngài họa may tỉnh lại, là một đều ân nghĩa lớn rộng minh mông khác gì biển cả.

NGUYỄN-HỮU-TÌNH.

Đức-Trí-Thể dục hội:
Mở cuộc xổ số to.
Ai người yêu mến nước?
Xin cố sức giùm cho.

MỘT CÁI TÀI-NGUYÊN

người mình ít biết và không rành cách lợi-dụng

VIỆC NUÔI TẰM TẠI NAM-KỲ

(Tiếp theo)

Trứng tằm phải để chỗ sạch sẽ, khoảng-khoát, xa chuột, thằn-lằn, kiến và gián, đặng chờ nó nở. Khi trứng gần nở thì nó đổi màu: hết vàng vàng ra xám, kế ra tím. Mấy trứng hư thì trở màu đỏ như gạch.

Thường thường đặng hai ngày thì trứng nở, mà hay nở lúc sớm mai. Cũng có trứng ba ngày mới nở; người ta không kể tới trứng ấy.

Khi trứng nở ra rồi thì phải dời chỗ mà con tằm con cho cẩn-thận, cho hết sức nhẹ-nhàng. Làm như vậy cần lắm, mà người mình thường không biết.

Lấy lá dâu non và tươi mà để nhẹ nhẹ rải-rác trên chỗ tằm nở. Tằm con lần lần leo lên trên 2 mặt lá. Người ta bèn nắm cuống lá mà dở hết lá đem để trong tràn nuôi có lót một tờ giấy lớn sạch. Làm vậy một ngày 2 lần trong khi trứng nở. Làm nhẹ nhẹ thì tằm khỏi bị bầm giập, mắc bịnh hư hao trong lúc ban đầu.

Rồi phải lo nuôi tằm ấy. Tằm con không đủ sức ăn lá dâu lớn và cứng. Cho nên phải hái lá dâu non xắt ra mịn như chỉ mà cho nó ăn mới đặng. Tằm càng ngày càng lớn, thì cho nó ăn lá xắt lớn miếng lần lần và lá già hơn; đến chừng cuối 4 tuổi nó gần thay da lần thứ tư (là lần chót) thì nó ăn đặng lá nguyên. Từ khi tằm nhỏ cho tới khi lớn lên chừng đó, là một tuổi tới 4 tuổi thì phải cho nó ăn gần bảy lần trong 24 giờ, chia khoảng bằng nhau: lần đầu lối 3, 4 giờ sáng, lần chót lối 10, 11 giờ tối.

Về việc cho tằm ăn nhiều ít thế nào thì khó định trước cho chắc đặng. Nhưng mà có thể nói sơ-lược mấy đều sau nầy.

Như nuôi tằm trong một trăm ổ-trứng nở ra thì dùng lá dâu nhiều như vầy:

5 kilos khi tằm đặng 1 tuổi (trước khi thay da kỳ nhứt)

9 kilos khi tằm đặng 2 tuổi (trước khi thay da kỳ nhì).

24 kilos khi tằm đặng 3 tuổi (trước khi thay da kỳ ba).

62 kilos khi tằm đặng 4 tuổi (trước khi thay da kỳ tư)

420 kilos khi tằm đặng 5 tuổi (trước khi kéo kén).

Theo thế thường thì mỗi lần phải bỏ lá dâu cho tằm ăn ít ít và bỏ khi còn dư chút đỉnh lá của lần ăn trước.

Khi tằm gần thay da thì nghỉ ăn, và chừng nào thay da mới rồi, thì lại hết thảy, thì mới khỉ sự ăn lại.

Phải nhớ đừng cho tằm ăn lá ướt, lá có hơi nóng hầm hoặc mốc, hay là có một chứng bịnh chi. Nếu cho ăn lá như vậy thì tằm phải mắc bịnh hết ráo.

Chẳng phải cho tằm ăn mà thôi, còn phải lo làm cho sạch phần tằm và những lá tằm ăn còn dư, vì nếu để yên, thì các vật ấy trở nên hôi thúi làm cho tằm phải bịnh.

Muốn đem tằm qua vỉ khác cho sạch thì người ta cũng làm như hồi sang tằm mới nở vậy, nghĩa là lấy lá dâu bỏ vô cho tằm nó leo lên rồi đem qua vỉ mới. Phải làm như vậy mỗi ngày một lần; việc ấy là cần lắm vì tằm nhờ vậy mà đặng mạnh giỏi sởn-sơ.

Người ta nên nhơn lúc đổi vỉ mà để tằm ở cho khoảng-khoát. Thường mấy người Annam để tằm không tưởng tới đều ấy, làm cho tằm lớn lên ở chật cứng bực bội, mà sanh ra bịnh hoạn truyền nhiễm rất mau.

Vậy thì nên để tằm ở chỗ rộng bao nhiêu cho thích hạp vệ-sanh?

Về việc nầy cũng không thể cho số chắc lắm đặng, vì số tằm ở trong một ổ-trứng sanh ra nhiều ít không chừng, lại còn có giống lớn con, giống nhỏ con nữa. Như giống tằm Trung-lập (Giadinh) thì phải để cho nó ở rộng hơn giống Cửu-long giang.

Theo thế thường, như nuôi tằm trong một trăm ổ-trứng sanh ra thì phải dùng đồ đựng rộng rãi như vầy: gần hết một tuổi (nghĩa là gần thay da kỳ nhứt) thì dùng 4 hoặc 5 cái vỉ bề trực-kính đặng một thước; gần hết 2 tuổi: 8 tới 10 cái vỉ; gần hết 3 tuổi: 17 tới 21 cái vỉ; gần hết 4 tuổi: 34 tới 42 cái vỉ; gần hết 5 tuổi: 52 tới 64 cái vỉ.

Có đều nầy rất cần là phải giữ làm sao cho mấy con tằm nuôi chung một lượt đồng 1 tuổi và lớn bằng nhau hết. Đặng vậy thì làm sao sanh kén cũng nhiều hơn.

Trong bài sau sẽ nói về các chứng bịnh tằm và chỉ cách ngừa cho khỏi bịnh ấy.

(Còn tiếp)

Đáp câu đố vui

Tôi lấy làm hân hạnh mà được xem qui báo L.T.T.V., nên chi tôi có thấy ông Liệt-Hải ra một câu đố như vầy:

«Một người đàn bà có chồng mà còn ngoại tình với một kẻ khác, chẳng may chồng nhà rình bắt được quả tang, nên không thể nào chối được. Nhưng khi chồng hỏi vợ bèn trả lời «...» làm cho người chồng giận mà nghẹn ngào, không còn biết sao mà nói được. Vậy người đàn bà ấy trả lời cách gì mà công hiệu vậy?»

Vậy tôi xin thế người đờn-bà ấy mà trả lời như vầy: «Mình ôi! Mình sao còn còn hủ lậu quá. Đời nầy là đời văn minh, phong Âu võ Mỹ đã tràng qua cõi Á-đông nầy rồi mà mình còn ngủ gục sao? Mình cũng thường coi nhựt-trình, vậy chớ con mắt của mình ở đâu mà không thấy những bài nói Nam Nữ bình quyền? Mình có biết hễ được bình quyền thì tất nhiên được tự do. Mà hễ có tự do rồi thì mặc sức mà hành động, miễn là việc của mình làm đừng phạm đến những điều của Chánh-phủ cấm thì thôi. Mà Chánh-phủ nào đi cấm làm cái việc như vầy? Thôi mình hãy đi về đi, đừng có o-e một lời chi hết, chừng nào công việc của tôi xong rồi, tôi sẽ về cũng chẳng muộn». Đó, nếu người đờn-bà đó mà trả lời như vậy thì chắc người chồng phải nghẹn họng. Phải vậy không ông Liệt-Hải?

TRƯƠNG-TẤN-LÂM
Élève en congé
Village de Tân-Vạn
Chánh-mỹ-Thượng — BIENHOA

∴

Khi chồng hỏi vợ trả lời như vầy: «Mình ôi!

Mình vẫn biết bụng em từ hồi nào đến bây giờ gìn giữ sự tiết-trinh với mình ra sao?

Em chẳng phải là phường trong dâu trên bộc, tham sắc chuộng tài mà ngoại tình cùng kẻ khác, phụ bạc tình xưa.

Sự em làm lỗi lầm đây, nếu như anh là người có lương tâm xét nghĩ kỹ cang, thì sự làm lỗi của em trở nên một chuyện răn đời rất hữu ích chung trong xã-hội.

Thường khi mình lấy vợ người ta, em ghe phen cang gián, hết sức cắt nghĩa từ tiếng nhỏ câu to. Sự lấy vợ người ta là sự thù to oán lớn «nhứt hậu hôn, nhì điền thổ» là lẽ xưa nay. Thế mà mình chẳng nghe, mình lại nói để lấy vợ người đặng nhờ tiền của, chẳng đếm xỉa đến lời em can gián.

Bởi phận em làm vợ phải tùng quyền chồng, chẳng dám hành hung mà răn dạy.

Đến nay em liều tiết hạnh của em bấy lâu thả theo giòng nước, vùi bùn lăng bụi đặng trừ khử cái tánh xấu của người hay lấy vợ người ta

Vậy nay người ta lấy vợ mình đây rồi cái lương-tâm của mình oán trách ra sao hử???

Mình ôi! Có câu ví «Tiền căn mình lấy vợ người ta, hậu kiếp người ta lấy vợ mình đó!»

Thôi gương đã rõ ràng, từ đây chàng khá ăn năn, thì sự tiết trinh của em sẽ giữ vẹn với chàng từ đây trọn kiếp».

LÊ QUAN-LAI
THỚI-SƠN (CHÂUĐỐC)

∴

Hai vợ chồng anh kia đều hay chữ. Bữa kia chồng gặp vợ tư tình với bạn. Vợ kiếm cớ nói với chồng rằng: «Anh thường nói: Huynh đệ như thủ túc, phu thê như y phục.

Anh lại hay khoe với bạn rằng: «Thừa phi mả, ớ khinh cừu dữ bằng-hữu cọng, tệ chi nhi vô hám»; đã cho rằng vợ chồng như áo mặc vào, mà lại anh dám đem áo khinh cừu kia cho bạn mặc, dầu hư anh cũng chẳng phiền. Thì tôi tức như áo, đem áo cho bạn dùng, anh trách làm sao?

Anh chồng ghẹn.

TÁM: SPORT GIARAI
À PHONG-THẠNH

ĐÔI LỜI MỪNG BẠN

Không chi vui bằng mới nghe tin bạn là M. Trần-công-Đăng, lịnh lang của ông Hương-cả Kính ở làng Vĩnh-thạnh (Gocong) mới đậu được Tú-tài về khoa cách-trí hôm kỳ thi 28 Juin nầy tại Bordeaux.

Vậy vì tình đồng-hương lại là bạn đồng môn thuở trước, nên có mấy lời mừng bạn và ước sao bạn một ngày kia trở mặt với non sông, không uổng phận làm trai Nam-Việt.

NGÔ-XUÂN

NGÀY SAU NẦY SẼ RA THẾ NÀO

Các đấng làm cha mẹ lúc nào tưởng tới tương lai của con trong thời đợi mở mang nầy thì thường lo sợ hỏi lấy mình câu hỏi trên đây.

Chúng tôi xin ráng trả lời cho đăng:

Ngày sau nầy, nói hai mươi năm đi cho tiện, xứ ta sẽ tương tợ mấy nước mà bây giờ đã đặng cực kỳ văn minh về mặt vật chất rồi vậy. Học hành vừa vừa thì không đủ nữa, chừng đó chúng ta sẽ thấy những cậu có bằng Thành-chung tốt-nghiệp, mà không biết chừng tới mấy ông có bằng cấp Tú-tài nữa, không thể kiếm đặng một chỗ làm cho vừa với tài học của mình, cũng như người ta thường thấy ở các nước bên châu Âu bây giờ vậy.

Sau nữa, con cháu ta sẽ có việc xài phí nhiều và mắc thêm nữa, vì chúng nó bị kéo nhiều hơn ta, vào trong cái văn minh vật chất âu-tây nầy nó đương tràng khắp cả toàn cầu.

Muốn có đủ mà xài phí thì sự tranh giành sau nầy sẽ hết sức kịch liệt, và chừng đó chịu nổi có một mình mấy vị có học thức rộng, nhờ lâu năm rèn tập và hao tốn rất nhiều.

Nói tóm lại, đó là cái tình cảnh trong đấy con cháu ta sẽ vẫy vùng vài mươi năm sau đây.

Chúng ta không làm gì đặng chống với sự mở mang tự nhiên của xứ mình; bởi vậy cho nên chúng ta phải chịu và phải làm làm sao cho con cháu ta khỏi chìm đắm chớ. Chúng ta phải có số tiền đủ để chúng nó học cho nhiều hầu để mở mang trí-dục sau nầy.

Vậy thì chúng ta nên để dành chừng một gốc mười số huê-lợi của chúng ta. Tiền tiện tặng nầy, gởi cho Công-ty «Việt-Nam Ngân-hàng», nhập với tiền lời thì trong vài năm sẽ thành một số bạc to tác, đủ cho chúng ta làm tròn một bài bổn phận rất quí quá: bổn phận làm cha của chúng ta đó.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM
Danh-dự Hội-trưởng
TRAN-TRINH-THẠCH ❋
Chánh Hội-trưởng bàn Trị-sự
NGUYỄN-VĂN-CỦA ❋
Quản-lý Hành-sự

TIỆM HỚT XOĂN

M. François SỰ

Ở Cựu-cũ 76, Rue Vannier — SAIGON

Cho hay,

Mới tiếp đặng hớt xoăn bên tây mới qua nhiều lắm.

Kỳ nầy hớt tốt thiệt tốt. M. François Sự bán giành mối nên định giá thật rẻ lắm.

Xin mời quí bà đến xem.

Cần dùng

Một người **thợ đèn** *tại Đề Bô Xe lửa ở Tourcham (Phanrang).*

Do nơi sở Xe lửa từng thứ nhì đường Boulevard de la Somme số 2.

TỒN-CUỘC THỂ-THAO ANNAM

Matches đá bữa 22 Juillet.

Match A - Distamy ăn Shell Club 3 bàn thua 1 (homologué).

Match B - Union Sportive Cholonnaise A ăn Electro 5 bàn thua 1 (homologué).

Matches sẽ đá bữa 29 Juillet

3 giờ 30 tới 4 giờ 30: Match C — Union Sportive Cholonnaise B với Commerce B. — Giám cuộc: M. Thơm.

4 giờ 30 tới 5 giờ 30: Match D — Paul Bert với Dakao. — Giám cuộc: M. Trung.

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Chuyện vặt hằng ngày.

— Chau-nhu-Ai, nhà ở tại đàng hẻm Frère Louis số 7, vừa rồi bị phải con ở ở tên là Thị Tư, 18 tuổi, bỏ nhà trốn đi và cắp hết một chiếc vàng giá đáng 15 đồng, đoạt một đôi bông-tai giá 2 đồng của chủ cho mượn đeo và cuốn luôn quần-áo giá đáng 19 đồng.

— Nguyen-thị-Y, chủ cho mướn xe-kéo, ở tại đàng d'Ayot số 184, bị phải tên xa-phu Vuon, 28 tuổi, quán ở Cu-chi (Giadinh) đoạt một cái xe-máy hiệu «Régent» giá đáng 30 đồng rồi trốn mất.

— Pham-van-Chanh, chủ cho mướn xe-kéo, nhà ở tại đàng quai de la Marne, vừa rồi bị phải tên Chin-Nhỏ nào đó không biết đánh có vít-tích bộn. Bợm ta đánh đã rồi cất giò dồi mà chạy sải mất.

— M. P... nhà ở tại đàng Eyriaud des Vergnes số 62, vừa rồi bị phải tên Nguyen-van-Lung, 40 tuổi, làm đầu-bếp nhưng hiện nay còn đi bơ-vơ để kiếm chỗ làm, nhà ở tại đàng Mac-Mahon số 228, trộm lấy một tấm nệm giá đáng 50 đồng. Bởi đói nên an vụn, túng phải làm liều là vậy đó.

∴

Toan ẵm bạc ngàn

M. C... nhà ở đàng Lareynière số 58, bữa rồi đây bị phải tên Pham-van-Ty, 28 tuổi, nhà ở đàng Haemlin, tính làm thế làm thần đặng lường đoạt lấy một số bạc lớn là 1.018$.21. Song may cho M. C... còn rủi cho chàng, nên làm chưa xong đã lậu. Hoảng hồn, Phạm-van-Ty bèn chạy sải cẳng sải giò, hiện giờ chẳng rõ trốn vào xó nào mà mất biệt. Nhưng tưởng chẳng kịp thời chầy đây cũng nằm óc được chớ chạy đâu cho khỏi.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 26 Juillet 1928.

GIÁ BẠC

	27-7	26-7
Nhà-nước	12F.80	12F.90
Ngân-hàng Đông-pháp	12 85	12 80
Banque Franco Chinoise	12 85	12 85
Banque de Saigon	12 90	12 90
Fianne. Fse. et C.	12 85	12 80
Hong-kong Shanghai	12 90	12 90
Chartered Bank	12 90	12 85

∴

MỄ CỐC

Giá chở đến nhà-máy Cholon bao lấy luôn giá lúa 100 kilos

		Par picul de 68 k.	Par 100 k.
Vinhlong		3$53	5$19
Gocông		3.85	5.66
Bai-xau		3.55	5.22
Baclieu		3.63	5.33
Gạo trắng thường		3.47	5.10
Namvian	Gạo trắng	3.40	5.00
	Gạo đỏ	3.10	4.56

Mất của khá quá

Nguyen-thi-Diem không có làm nghề gì, nhà ở tại đàng hữu Chapagne, vừa rồi bị phải bợm nào chang rõ, lén vào nhà mà trộm lấy trang-vật cả thảy trị giá cẳng đáng 90 đồng mà đi mất.

Thời xui nên nó khiến mất của, thôi tưởng cô cũng chẳng khá buồn. Nó lấy đồ của cô tức nhiên cũng như nó rước cái bịnh hoạn cho cô đó.

∴

SADEC

Đoạt trên 3.000 đồng

Mới đây tại Sadec có xảy ra một vụ lôi-thôi về tiền-bạc như sau nầy:

Số là bữa 6 Juillet vừa rồi, M. Vernier làm quản-lý nhà đèn ở Sadec, có giao cho người encaisseur tên là Hồ-van-Xuân một mớ factures tính ra thì cả thảy 3.040$.64 đặng đi đòi các thân-chủ của nhà đèn.

M. Vernier giao, Hồ-van-Xuân lãnh đi đòi cho tới bữa 18 Juillet. Được bao nhiêu chẳng biết mà chẳng thấy nạp đồng nào. Bởi vậy sáng bữa đó, M. Vernier kêu Xuân hỏi «Vậy chớ tiền-bạc đòi được bao nhiêu sao chưa nạp?» Xuân bèn nói: «Có! Nhưng tôi còn cất để ở nhà, vậy làm gì chiều nay tôi cũng đem lại nạp tất».

Lời hứa nghe chắc khư như đinh đóng vào cột, rựa chặc xuống đất, nên M. Vernier cũng yên trí. Dè đâu chiều Xuân không thèm đến mà cũng không thèm gởi tin gì cho hay. M. Vernier phát nghi bèn đâm đơn lên quan Biện-lý.

Bắt Xuân hỏi thì Xuân nói đã có nạp rồi cho M. Vernier 1.500$, còn bao nhiêu thì Xuân thú thiệt rằng mắc trả nợ hết ráo. Xuân cũng hứa rằng để rồi cũng sẽ huờn số bạc ấy lại cho hãng chớ không phải giựt. Tuy vậy chừng nào huờn lại sẽ hay chớ hiện bây giờ đây thì giam vào khám. Đợi bao giờ người nhà đem thối lại đủ sẽ thả ra.

Ôi! Tiền-bạc bạc-tiền! Cũng vì tiền-bạc nợ nần mà ra điều chẳng phải. Đồng tiền giúp người bao nhiêu thì đồng tiền cũng giết người bấy nhiêu.

Nhận lãnh trách nhậm

Trong 4 chức Nghị-viên bổn quốc tại Phòng Canh-Nông Nam-kỳ, đồng bang hôm 19 Juillet 1928 đã nẩy trao cho tôi một chức, tôi xin vui lòng nhận lãnh. Đối với dân quê dốt thì có thể lấy vải thưa che mắt thánh được, chớ đối với các vị nghiệp chủ cử tri thì chức Hội-đồng phòng Canh-nông quyết chẳng phải là một chức tô điểm sang trọng thêm cho người ra gánh vác việc thay mặt nông dân Nam-kỳ. Song các Nghị-viên Tây Nam được đắc cử kỳ nầy có một mình tôi trúng tuyển kỳ bỏ thăm lần thứ nhứt, ấy là một cái ơn đặc biệt của các cử tri ban cho tôi, ơn ấy làm cho tôi sẽ đem hết tài lực và kiến thức mà bồi đáp cho khỏi phụ lòng quí ông quí bà.

Nay hãy còn khuyết một chức nữa. Bạn tôi là ông Nguyễn-văn-Thơm tuy kỳ rồi được một số thăm rất lớn, nhưng chưa đủ đặng đắc cử. Tôi rất mong đến bữa 2 Août 1928, là ngày tuyển cử lại, quí ông quí bà sẽ vui lòng chọn ông Thơm ra chia bớt với chúng tôi cái trách nhậm lo cho nông nghiệp bổn xứ mau tấn bộ. Phòng Canh-nông Nam-kỳ không phải là một chỗ bàn luận việc chánh trị, các nghị-viên Annam quyết chẳng nên chia bè chia đảng, cho nên trước khi tôi ra ứng cử phải chọn một người xứng đáng đứng chung sổ với tôi, mà tôi đã bàn định cùng các vị hiện đương nói là thay mặt cho dân bổn xứ để cho ông Thơm ra chia gánh nặng với tôi, vậy nên tôi ao ước rằng quí ông quí bà sẽ không phụ lòng nhiệt thành của ông Thơm.

Đốn thủ
TRƯƠNG-VĂN-BẾN
Nghị-viên Quản-hạt
Nghị-viên phòng Canh-nông

Củi chụm

Tại Mé sông Bến-Chùa (Thủ-dầu-một) mua nhiều tính giá thật rẻ.

Ai muốn mua xin do nơi Bổn-Quán.

Cảm tạ

Quí bà! Quí ông!

Hôm 19 Juillet 1928, quí bà, quí ông, muốn tỏ cho tôi biết rằng quí bà quí ông đồng ý với tôi, rõ thấu đều nước nhà thạnh cùng suy là do có hay là không có người đủ tư cách bảo thủ quyền lợi cho nông gia nghiệp chủ, bởi vậy tôi được quí bà, quí ông ban 489 tiếng thăm.

Tôi mới ra tranh cử chức nghị-viên Phòng Canh-Nông lần đầu mà quí bà, quí ông có lòng tin cậy dường ấy, xét cho kỹ là vì lẽ «Tri âm nhứt kiến vi thân» cho nên quí bà quí ông không phụ tấm lòng nhiệt thành của tôi.

Công việc của nghị-viên Phòng Canh-Nông là công việc chung, nên tôi không dám nói rằng quí bà quí ông làm ơn cho tôi, duy cảm tình tri ngộ, nguyện ghi xương tạc dạ, mong có một đều là được đắc cử sẽ lo làm sao cho quí bà quí ông không tiếc lá thăm của quí bà quí ông ban cho tôi.

Nhưng hôm tuyển cử lần thứ nhứt có nhiều vị vì bận công việc mà không dự cuộc, nên tôi không đủ số thăm đặng đắc cử, bởi vậy đến ngày 2 Août 1928 tới đây lại phải bỏ thăm một lần nữa. Tôi mong rằng quí bà quí ông lần nầy chịu khó đến bỏ thăm cho đông, và tỏ ý muốn lựa người đủ tư cách thay mặt cho quí bà, quí ông cũng như lần trước.

Dầu đắc dầu thất tôi cũng chẳng dám quên rằng bổn phận của một tên dân Nam-Việt là phải làm cho đất Nam-Việt nước giàu dân lợi.

Đốn thủ
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Nghiệp-chủ
(VĨNH-HỘI) SAIGON

ÉCOLE CENTRALE

de Dactylographie-Comptabilité pratique et sténographie
Cours de Français et d'Anglais
18, Rue Thomson DAKAO — SAIGON

Bổn-trường dạy học-sanh máy viết, bút toán, viết tắc, chữ Ang-lê và chữ Langsa. Các vị giáo-sư tại Bổn-trường đều chọn ròng tay khoa mục xuất thân, đủ tư cách giáo duc tận tâm dạy dỗ, cốt lấy tiếng khen, học trong 3 tháng thì trở nên người thơ-ký giỏi giắn và buôn bán bạt thiệp. Có hai lớp dạy ròng chữ Langsa không ăn tiền. Mỗi đêm đều có dạy đủ các khoa từ 7 giờ đến 10 giờ. Một Ông cử nhơn luật khoa có cấp bằng thượng đẳng đại học đường tại Paris lo về phần thanh-tra khoa thương-mãi và khoa sư-phạm lo chuyên dạy các khoa sở trường.

COURS D'ANGLAIS (Một Ông giáo sư Ang-lê)

COURS DE BANQUE / COURS DE COMMERCE / COMPTABILITÉ COMMERCIALE — *Directeur technique et Professeur: 1 Licencié en Droit, Diplômé de l'Ecole des Hautes Etudes commerciales de Paris (Professeur: 1 Diplômé de l'Ecole supérieure de commerce).*

Học sanh có cần bằng sơ-học, học khoa bút toán tại Bổn-trường trong ba tháng biết làm sổ Nhựt-ký (Journal) biết tính lỗ lời, khóa sổ khai sổ mới (Dresser compte Pertes et Profits, Bilan et Passer au Journal les articles d'Inventaires de clôture et de réouverture des comptes).

STÉNOGRAPHIE *(Professeur)*: 1 Diplômé de l'Ecole supérieure de commerce

COURS DE FRANÇAIS ET DE CORRESPONDANCE COMMERCIALE. — *Professeurs:* *1 Diplômé de l'Ecole supérieure de Pédagogie. 1 Diplômé de l'Ecole supérieure de commerce.*

HAI KHOA NẦY DẠY KHÔNG ĂN TIỀN

DACTYLOGRAPHIE: *Chargé de Cours:* l'Ancien Secrétaire dactylographe

Có sở cần dùng người làm việc, thì Bổn-trường lo dìu dắc học sanh siêng năng học hành giỏi, và tánh hạnh tốt, như khi trước vậy. Nhưng học sanh ở xa thì Bổn-trường lo có chỗ ăn ở tử tế.

Thơ và dây thép xin gởi cho:
Monsieur BÙI-NGỌC-THỰ
Directeur-Fondateur, 22, Rue Thomson, Saigon

Nguyễn-phan-Long «Học-đường»

Đường Legrand de la Liraye — Saigon. Từ số 204 tới số 214

TỰU TRƯỜNG NGÀY 1er AOUT 1928
(nhằm ngày 16 tháng sáu Annam)

BỰC TRUNG HỌC ĐỦ BỐN NĂM	*Năm thứ nhứt: 1re année.* » » *nhì: 2e* » » » *ba: 3e* » » » *tư: 4e* »
BỰC SƠ HỌC	*Lớp ba: Cours Elémentaire* » *nhì:* » *moyen.* » *nhứt:* » *supérieur.*

NHÀ NGỦ KIM-THỜI HIỆU:
Hôtel
TRƯƠNG-NGỌC-NHIỀU
Ở đường Amiral-Courbet, từ 35 tới 41

«Ngang hông Chợ-mới» Saigon
Trước kia là Nam-Châu Khách-Lầu

Phòng mới dọn lại rất có nghi tiết sạch sẽ và lớn, rộng, mát-mẻ theo cách vệ sanh lắm. Trên lầu và từng dưới đều có máy nước nhà tắm (douches) và cầu tiêu máy theo kiểu tây. Có chỗ để xe-hơi rộng-rải và cũng có cho mướn xe-hơi.

Kính mời quan khách xin thừa dịp đến nơi phòng của chúng tôi thì ơn chiếu cố chúng tôi chẳng hề quên vậy.

Chủ-nhiệm Quản-lý
Kính cáo
TRƯƠNG-NGỌC-MẬU

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

SANTAL MIDY

(Sản-tan Mi-dy)

(không có dùng thứ Copahu và không cần thuốc).

Có bán tại:

Đại dược phòng L. SOLIRENE, Saigon.
Tân-thị Huê-Pháp-Việt dược phòng Saigon.
Pháp-Á dược phòng G. CHANTE, Cholon

Hỡi đồng-bào!

Hãy mau mau vì nghĩa-vụ vì quyền-lợi mà vô hùn bán vải của M. François Sự tổ chức.

Xin viết thơ ngay cho M. François Sự chủ tiệm hớt xoăn ở 76, Rue Vannier Saigon.

Xin chịu mấy cổ phần mỗi cổ phần là 20$00.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc **Cap Padaran** *ở Pháp sẽ đến tối 24 Août.*

Chiếc **Porthos** *ở Pháp sẽ đến tối 7 Août.*

Chiếc **Paul Lecat** *ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến tối 3 Août.*

Chiếc **Compiègne** *ở Tonkin sẽ đến tối 8 Août.*

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc **Pelho** *sẽ chạy đi Tonkin bữa 28 Juillet đúng 8 giờ sáng.*

Chiếc **Chenonceaux** *sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn bữa 29 Juillet đúng 4 giờ sáng.*

Chiếc **Paul Lecat** *sẽ chạy đi Pháp tối 6 Août.*

Chiếc **Compiègne** *sẽ chạy đi Pháp tối 10 Août.*

Chiếc **Merlin** *sẽ chạy đi Singapore bữa 28 Juillet đúng 12 giờ trưa.*

Hỡi hơi ai ơi muốn chóng giàu
Dịp nào cho bằng dịp nầy đâu;
Ráp nhau mua sổ S.A.M.I.P.I.C,
May lợi muôn ngàn rõ quá mau.

Feuilleton n° 711 — Dư 27 Juillet 1928.

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ TƯ

HỒI THỨ XV

Bà Sanh-mị-Đoan

(Tiếp theo)

Vĩnh-Pho. — *Giữa đàng chẳng may ngộ cảnh bi thiết ấy, trước sau một mẹ, rồi mẹ liệu sao?*

Bà Sanh-mị-Đoan. — *Thì lúc sanh-thì, ông thường nói với mụ như lời trối, ông không đặng về tới Ba-Ri mà thác, thì thôi, ông có thác chốn nào đâu cũng chở xác ông về mà táng trong thổ-mộ. Nhớ lời ông dặn vậy, mụ hả nở vong; nên tuy trước sau một mình, già-cả lụm-cụm, mụ cũng phải hết lòng với chồng, rảng thuê người, mua hòm chi mà tẩn liệm đặng đem về đây mai táng. Lo xong rồi, mụ lên đây trước, nay mai gì đây, quan-tài cũng tới.*

Vĩnh-pho. — *Trời đất ôi, tuổi tác như mẹ đã ngộ cái cảnh ai bi thống khốc như vậy, còn phải ráng mà lo liệm thây chở xác, thật là chuyện bằng non, mẹ cực nhọc biết bao kể xiết.*

Bà Sanh-mị-Đoan. — *Thế mà cũng nhờ trời giúp sức, mụ cũng ráng chớ biết sao. Vả lại mụ cũng hằng vái-vang, ông có sống thì khôn, thác thì thiêng, theo mà phò hộ mụ cho mụ lo xong cho ông. Thật, từ ông tắt hơi rồi tới giờ, mụ cũng như điên, không biết gì tất cả. Còn con Hoa-lăn-Tinh đâu, không thấy đây? Vì nó, mà ông nó phải dời đường, tìm cháu mà không thấy cháu!»*

Dứt lời bà Sanh-mị-Đoan khóc rống, ai nghe lại chẳng đau lòng. Hoa-lăn-Tinh mắc đi dự tiệc với mẹ ghẻ bên dinh Mạc-thế-Điệc chưa về, mà Vĩnh-Pho chẳng dám nói ra, sợ bà-già đau đớn. Bởi vậy khi bà Sanh-mị-Đoan hỏi tới Hoa-lăn-Tinh, Vĩnh-Pho nói trớ rằng: «Con Hoa-lăn-Tinh với mẹ ghẻ nó mới đi ra, tôi có sai kẻ chạy theo kêu lại.»

Bà Sanh-mị-Đoan. — *Nó đi đâu, kêu nó về đây cho mau, cho già thấy mặt.»*

Vĩnh-Pho liền đáp: «Thưa mẹ, tế có nó về tới đây bây giờ, xin mẹ an lòng, con đỡ mẹ vào phòng nằm nghỉ.»

Nói rồi Vĩnh-Pho dìu đỡ bà Sanh-mị-Đoan vào phòng để nằm trên giường, dặn thể-nữ ở một bên bà coi chừng coi đồi. Vĩnh-Pho chưa kịp bước ra, bà ngó lên thấy mặt Vĩnh-Pho, bà nhớ con gái bỏ, bà kêu khóc màn theo nước mắt. Bà lầm-rầm dộng qui mà đọc kinh cầu nguyện. Thừa lúc bà đọc kinh cầu nguyện, Vĩnh-Pho hối kẻ kêu xe, chính mình Vĩnh-Pho lên xe, tuốt qua dinh bà Mạc-thế-Điệc mà kêu vợ-con trở về lập tức. Vì vậy Anh-Be mới tuốc ra vườn báo tin cho mẹ hay; Mạc-thế-Điệc với Monte-Cristo lộ đật vào, thì bà Vĩnh-Pho với Hoa-lăn-Tinh đã cùng Vĩnh-Pho dời gót. Quan ba Mc-Ren cũng tót đi đâu mất rồi.

Nhắc lúc quan Bện-lý Vĩnh-Pho ngồi xe đến dinh Mạc-thế-Điệc mà kêu vợ con về. Xe vừa ngừng, Vĩnh-Pho bước xuống thẳng vào phòng khách. Vô tới cửa phòng Vĩnh-Pho mất còn tá-ngất như biến sắc chẻm, đến nổi nàng qua Hoa-lăn-Tinh đang đứng nói chuyện với nàng Huệ-Ni đàng kia, trông thấy mà hết hồn, chạy lại đón cha mà hỏi: Có việc gì thậm cấp. Vĩnh-Pho không nói thật cho con biết, vì Hoa-lăn-Tinh thương ông ngoại bà ngoại lắm; Vĩnh-Pho đáp rằng:

«Có bà-ngoại con mới lên tới đây, con mau về mà mừng bà-ngoại.»

Hoa-lăn-Tinh bổn tánh thông minh sáng-láng, nghe cha nói có bà ngoại lên mà không nói tới ông ngoại thì sanh-nghi, lòng đà hồi hộp, nên tiếp hỏi:

«Còn ông ngoại đâu? Sao lại không đi với bà ngoại?»

Vĩnh-Pho chưa kịp đáp tiếng gì, Hoa-lăn-Tinh đà thất vía hồn kinh lẻ xiêu. Vĩnh-Pho lật đật đỡ con: kế bà Vĩnh-Pho bước tới liền, cùng Vĩnh-Pho dìu-đỡ Hoa-lăn-Tinh ra xe, trở bánh. Ra tới xe, Vĩnh-nho nói: «Cái cũng lạ phải chơi! Tôi đà không chịu nói cho nó hay, mà tại sao nó biết!» Vĩnh-Pho dắc vợ con ra về, nội tiệc ai nấy đều trơ mắt ngó nhau, tiệc vui đổi làm buồn vì nỗi nhứt gia hữu sự.

Xe về tới sân, Hoa-lăn-Tinh đã tỉnh, lật đật chạy vào, chưa kịp lên thang, đã thấy kẻ tâm phúc của ông-nội là tên Ba Rọi đứng đợi. Thấy mặt Hoa-lăn-Tinh, Ba Rọi liền nói:

«Nội-tổ dạy kêu cô, lên cho nội-tổ biểu bảo giờ!»

Hoa-lăn-Tinh biết có chi cấp sự đây rồi, song chưa gặp mặt bà-ngoại không lẽ bỏ đi, nên đáp: «Ừ, chú thưa lại giùm, để tôi thăm bà-ngoại một chút rồi, tôi sẽ lên ông nội.»

(Mai tiếp).

THUỐC HO TRỪ BỊNH TRONG PHỔI

SIROP AKKER

Agent général
PHARMACIE SOLIRENE

CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây:

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 4$00 một thước tây.

Lục-soan láng-châu, trắng, từ 3$00 tới 3$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thượng hạng, thiệt trắng, dệt ròng ròng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m80. — 5$20 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ bông đồ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ bông đồ lông) khổ trung 5$50 một quần.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ cang, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là: tiền nghĩa nhi hậu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu, nên bổn-hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất câu là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thể nào, thì mới tin chắc lời rao nầy không phải là lời chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu-kho — Saigon.
Kính cáo.

Ngày khai trương 14 Juillet 1928

THANH-NIÊN TÂN-TIẾN
THƠ-QUÁN
(La Jeunesse Progressiste)
102, rue d'Espagne, 102

Directeur Gérant:
P. J. FOCYANE
Publiciste et Agent d'Affaires

Lãnh in và đóng sách, vở, sổ bộ, thiệp đủ thứ, đủ kiểu, thiệt khéo và thiệt rẻ.

Bán và cho mướn sách vở cho học-trò dùng, thơ, tuồng, truyện, tiểu thuyết, nhựt-trình, ta, chữ quốc-ngữ, langsa, có thể bổ ích cho tinh-thần phong-hóa của nước nhà.

Librairie choisie — **Papeterie nouvelle**
Sách vở lựa thiệt kỹ lưỡng — **Giấy kểu mới**

Bạn tuổi trẻ!
Hãy giúp người thanh niên!

MỘT HỘP
THIỆT
THUỐC HƯỜN
VALDA
dùng trong lúc ngặt, phải lúc
thì để ngăn ngừa
Khỏi đau đồ giọng, khỏi đau phổi và đỡ trừ các bịnh
NHƯNG LÀ
MÀ NHỨT LÀ PHẢI
ĐÒI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯỜN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi
- VALDA -

SẮP MỞ

Cô Ba

PACHOD Frères & Cie

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SÁNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.

PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì dễ tiêu tạng.

COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Sách in rồi lần thứ nhì

QUYỂN

Bách-Phân Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhì nầy có thêm vô mười mấy trương sách nữa: nói về luật mới dồi thuộc về **Bách-phân**, *và còn niêm giấy tin chỉ, lại có chỉ rõ cách phạt* **Bách-phân** *không đúng giá hay là dấu giá.*

Ai muốn mua lẻ, do mấy chỗ bán sách trong lục-tỉnh, đều có trữ bán lẻ: 1$00 mỗi cuốn;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vầy:

50 cuốn sấp xuống trừ huê-hồng: 20%.

51 Cuốn sấp lên — : 30%

(Không dám nhận cách lãnh hóa giao ngân).

M. ĐẶNG-BÁ-PHÚ
Soạn-giả quyển: Bách-Phân-Luật-Giải
Vinhlong

NỘI HOA

Tại tiệm tôi có bán:

Gạo trắng, trà Huế Láithiêu, nước mắm Liên-Thành, nước mắm hòn Phú-quốc, *(lính 1$70 ve litre 0$70, ve nhỏ 0$20)* thuốc rượu Thiên-thời *rất thần hiệu*, dầu Cù-lâ, Bột Long-xuyên, Savon Hảo-Vinh, bánh Quốc-Nữ, mức gừng *vân vân...*

Xin mời quí ông quí bà đến mua giúp, ắc được toại lòng. **Có** *người đem đến nhà.*

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG.
98, Rue Lagrandière
Téléphone 698

Cần dùng

Một sở cao-su cần dùng thêm thợ vẽ, điều dưỡng, surveillants, thợ hàn chì, hàn kẽm, *phải có giấy chứng tốt.*

Ai muốn xin làm, do nơi Bổn-Quán mà hỏi thăm.

Té cây bỏ mạng

Ngày 19 Juillet vừa rồi, tại làng Nguyệt-biều, một đứa trẻ con 13 tuổi, trèo cây hái mít. Khi đã hái rồi nó ném cái dao xuống, cán dao chống đất, lưỡi dao chổng lên.

Lạ gì tánh trẻ con ham chơi nghịch, thấy nhánh cây liền thò tay mà đánh đu, đánh một hồi sút tay té xuống rủi bị lưỡi dao xóc vào ngực. Lả lên mẹ nó ra rút lưỡi dao ra, lút non một gang, máu chảy linh láng, liền phải đem lên nhà-thương thì mới biết nó đứt mất một cái xương sườn, đứt một miếng gan và một miếng phổi, sau 2 giờ thì phải mạng vong, ấy thiệt rủi, khá thương.

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD**

thứ thuốc thụt nầy chế ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.
Để chị bệnh lậu, mới hay lâu điều khỏi cả.
Trong 232 người Arap thì 231 khoi hẳn y như nhồi phúc lại của các lương-y Alger.
Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

HÃY CẨN THẬN

Hể có ai chú bày ra mà coi bộ thiên-hạ thích dùng thì liền có đồ giả-mạo. Cho nên khi nào quí-vị có mua **Quintonine** *thì phải nài cho được hiệu thiệt, đừng thèm đồ giả mạo.*

Vị **Quintonine** *thày vì chất cốt Quinquina. Hòa một chai Quintonine trong một lít rượu chác thì đã thành một thứ rượu bổ vô hạng khai vị thì chẳng có thứ rượu nào sánh kịp.*

Giá mỗi chai......0$50

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène Saigon.

Cần dùng

Thợ nguội *và* **làm lửa.** *Do nơi SỞ XE LỬA từng thứ nhì, đường Boulevard de la Somme số 2.*

HOÀN HẢI TÂN-VĂN

Loài không có xương sống có cảm giác được sự đau đớn chăng ?

Đau đớn là một cái biểu nhiệu tỏ ra rằng: các việc thường làm mực thước, ở trong xác loài động vật bị gián đoạn cách nào đó. Người ta cảm giác thấy sự đau đớn, đó là một điều dĩ nhiên rồi, nên cũng vì đó mà thường thường người ta tin rằng: sự đau đớn là một cái tình tự nhiên của vật có sự sống đều cảm thấy, nên chi hỏi rằng: loài không có xương sống có cảm giác được sự đau đớn chăng? Tất có nhiều người đã vội thưa ngay rằng: có chắc. Nhưng ta có muốn thưa cho khôn khéo chắc chắn hơn, thì phải suy nghĩ cho chín-chắn đã mới được. Bởi vì có nhiều người nói rằng: không có chứng cớ nào bảo loài không có xương sống cảm giác thấy sự đau đớn tất cả. Trái lại, có nhiều chứng cớ đích thật rằng: loài không có xương sống không có cảm giác được sự đau đớn. Ví dụ như con ruồi, nếu người ta cắt một chân nó đi, thì nó cứ bay đi một cách an tình như thường; con giun cũng thế, lấy kéo cắt đôi ra, thì nó bỏ nữa phần mình sau lại, còn nữa phần mình trước cứ bò đi một cách rất tự nhiên. Ông giáo sư Zingler, là một nhà động vật học trứ danh, quả quyết rằng: loài không có xương sống, không cảm thấy sự đau đớn; ông cũng nói rằng: nó chỉ có tánh tự phát (instincts), và sự nó động cựa thì chẳng có liên lạc gì với sự nó biết vậy.

Còn như loài có xương sống, thì nó cảm giác thấy sự đau đớn, điều đó dã hiển nhiên lắm rồi. Song người ta hãy còn hồ nghi rằng: loài cá, loài thủy tục động vật (giống vật vừa ở nước vừa ở cạn) loài bò sát (là những loài có xương sống) không biết chắc nó có cảm giác thấy bất kỳ sự đau đớn nào chăng, về phần loài chim đã rõ chắc là nó biết đau đớn thật. Loài có vú thì cảm giác được sự đau đớn cũng gần như người ta.

Nhưng nói thế không biết có đích thật chăng? Bởi vì giống rái cũng là loài có vú, mà khi một chân nó mắc bẫy, thì nó lấy răng cắt dứt chân đi, xem ra nó chẳng lấy gì làm đau đớn lắm.

∴

Một làng không có đàn-bà

Ở xứ Irlande, có một xã, tên gọi là Bret, chỉ có nguyên đàn ông ở thôi, chớ không hề có một người đàn bà nào. Nên ở các nhà trong xã ấy, những việc xưa nay vốn thuộc về phận sự của đàn bà, thì đàn ông chuyên làm hết: ví dụ như quét nhà, rửa ráy, làm bếp, vá may v. v.

Một nhà làm nhựt trình kia nghe tin, thì thân hành đến tận nơi đó xem sao. Khi về nhà nhựt trình ấy có nói mấy chữ rằng: « làng đực » kia không có trật tự, không được sạch sẽ, và không được sung sướng cho bằn.

∴

Một bữa tiệc của các xã-trưởng đàn-bà

Trong tháng Mai trước đây, ở thành Liverpool nước Anh, bà Margaret Beavan, xã-trưởng, có thiết tiệc đãi 13 bà xã-trưởng khác, mới được cử lên chức ấy. Tiệc đặt ở một nhà khách sạn trong thành. Song chỉ có 9 bà xã-trưởng đến dự tiệc được thôi. Khi các tân khách đã an toạ rồi, thì bà xã-trưởng giả chủ nói rằng: sự bạn đào thơ liễu yếu mình được chọn lên làm xã-trưởng ở các thôn xã như thế, cũng là một việc đại sự bất trắc ở trong lịch sử, nên bà có ý dọn tiệc mừng vui, lại bà cũng có ý mời các chị em đồng nghiệp tề tựu « đánh chén » với nhau để mà có dịp tiếp cận, thân mật, và tưởng lệ cho nhau.

Bà Beavan cũng nói quyết rằng bao giờ đạn « mày râu » với hàng phụ nữ mình, mà cùng nhau ý hiệp tâm đầu làm việc một cách tự do, thì bây giờ cái kết quả mới trông được thập phần mỹ mãn. Sau hết trần thuyết với các tân khách, những bản dự thảo về việc kiến trúc trong thành phố, vì bà đã rõ ràng việc trong thành phố, thì cái vấn đề nhà ở, là các bà chủ ý đến đặc biệt hơn.

Đó là một bữa tiệc, tưởng trong hoàn cầu xưa nay mới có lần này là thứ nhứt vậy.

Chữa bệnh sốt cách nhựt
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

S.E.M.I.

KỂ TỪ NGÀY 15 JUILLET 1928
PHÒNG VIỆC CỦA
SOCIÉTÉ ÉLECTRO MÉCANIQUE INDOCHINOISE
HỒI TRƯỚC LÀ HÃNG:
Comptoirs Indochinois
SẼ DỜI LẠI
Đường OHIER, số 2, Saigon.
(Ở góc đại-lộ CHARNER và đường OHIER.)

S.E.M.I.

« Huỳnh-công-Phát » Học-đường

19 à 33 Bd Kitchener *(Cầu-ông-lãnh)* **Saigon**
Téléphone: 438

Bãi trường ngày **30 Juin 1928.**

Tựu trường ngày **1er Août 1928** *nhằm ngày* **16 tháng sáu** *Annam.*

Bởi bổn-trường chọn được rồng Giáo sư Tây và Nam thiện nghề về sự giáo huấn, có Cấp bằng chứng chỉ tài năng mỗi vị, nên thường năm sĩ tử nơi bổn-trường ra ứng thi đều đậu được nhiều.

Hội thi Văn-bằng Sơ-học năm nay (11 Juin 1928) tại Saigon, toàn cả sĩ tử ứng thi là 644 trò, chấm đậu được có 282 trò mà thôi.

Bổn-trường chọn đi thi 20 trò, đậu được 15 trò, có đăng tên dưới đây:

1· — Lưu-văn-Bửu (Cholon); 2. — Huỳnh-văn Uổng (Cholon); 3 — Trần-văn Nhiều (Giadinh); 4· — Trịnh-nhứt Hạ (Bentre); 5. Lạ-tòng Bá (Cholon); 6· — Lê-công-Khải (Cholon). 7· — Nguyễn-văn-Chiêu (Bentre); 8· — Cao-văn-Tập (Giadinh); 9· — Trần-văn-Quan (Bienhoa); 10· — Châu-thành-Qui (Conthơ); 11· — Thái-văn-Cầu dit Đắt (Saigon) 12. — Hồ-văn-Châu (Laos); 13· — Thái-hạnh-Tòng (Soctrang); 14 — Lưu-triều-Khiêm (Soctrang); 15· — Dương-chư-Lân dit Lành (Soctrang).

(Nơi đây chẳng phải sắp theo thứ tự tài năng).

Mấy vị giáo-sư dạy nơi bổn-trường:

1· — Mme Charles Robin, Brevet Supérieur et Certificat d'aptitudes pédagogiques, ex-institutrice de France, (có Cấp bằng Thượng-đẳng và Cấp bằng thiện nghề về khoa giáo huấn, cựu nữ giáo bên Đại pháp.

2· — Mme Pitou, Brevet Supérieur et Certificat d'aptitudes pédagogiques, ex-institutrice de France (có Cấp-bằng Thượng-đẳng và Cấp-bằng thiện nghề về khoa giáo huấn, cựu nữ giáo bên Đại-pháp).

3· MM. Marian, Professeur au Lycée Franco Chinois (Cholon) (Giáo-sư trường Đại-học Pháp-Hoa (Cholon).

4· — Dương-ngọc Phụ, Bachelier es-lettres (Tú tài về khoa văn Pháp)

5· — Phạm-trọng Hồ, Bachelier en philosophie (Tú-tài về khoa Lý-học).

6· — Liên, Bachelier local (Tú-tài Bổn-quốc)

7· — Hoàng-minh Giám, Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie de Hanoi ex-professeur (có Cấp-bằng trường Cao đẳng Sư-phạm Hanoi cựu Giáo-sư

8· — Nguyễn-văn-Bá, ex professeur de l'Ecole Normale d'Instituteurs, Saigon (cựu Giáo sư trường Sư-phạm, Saigon).

9· — Nguyễn-khoa-Tú, Diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie de Hanoi, ex-professeur, (có Cấp-bằng trường Cao-đẳng Sư-phạm, Hanoi cựu Giáo-sư)

10· — Nguyễn-trọng-Hỷ, ancien Etudiant de la 4e année de l'Ecole Supérieure de Pédagogie de Hanoi (cựu học-sanh năm thứ tư trường Cao-đẳng Sư-phạm, Hanoi).

11· — Ngô-châu-Danh, ancien Etudiant de la 4e année de l'Ecole Supérieure de Pédagogie de Hanoi (cựu học-sanh năm thứ tư trường Cao-đẳng Sư phạm Hanoi).

12· — Trần-thương-Tuấn, Diplômé de l'Ecole Normale d'Instituteurs, Saigon, ex instituteur titulaire (có Cấp-bằng Tốt-nghiệp trường Sư phạm, Saigon, cựu Giáo-thọ).

13· — Trần-xuân-An, ex-professeur, adjoint au Đốc-học de l'Ecole provinciale de Binh-thuận (cựu Giáo viên, quyền phó Đốc-học trường tỉnh Bình-thuận)

14· — Châu phước-Tùng ex-instituteur de l'Ecole Nguyễn-xich-Hồng (cựu Giáo viên trường Nguyễn-xích-Hồng)

15· — Lê-tấn-Các ex-instituteur de l'Ecole de Rạchgiá (cựu Giáo viên trường Rạchgiá).

Le Directeur, propriétaire,
HUỲNH-CÔNG PHÁT.

NOTA — Về khoa Văn-bằng Tốt-nghiệp, bổn-trường sẽ dạy đủ bốn lớp 1re, 2e, 3e và 4e Année), song kỳ tựu trường này mới có lớp 1re, 2e và 3e Année.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao đơn huờn tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VI-TẾ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ được nơi nấy danh sẵn, mà chế luyện cho được tồn thiện tồn mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời dùng hình ông phật mập mà làm ký hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu, thảy đều xưng danh tụng, thiệt bổn đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giục để thủ lợi, chẳng kể tồn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao đơn-huờn-tán rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG như là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) vân vân... và làm những bao những hộp, những ve giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi xong hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

... có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, **và hình ông phật** *mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.*

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
38 rue de Canton 38 CHOLON

ALLO! ALLO!

HÃY CHO TÔI BIẾT COI HÃNG NÀO MÀ BÁN MÁY TỐT HƠN HẾT

Máy xay lúa nhứt hạng CANOT hơi tốt lắm đó.

ẤY CÙNG LÀ HÃNG:

SALON NAUTIQUE

Môn bài 460, đường Paul Blanchy, **SAIGON**

QUINA GENTIANE

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN NƠI ĐÔNG PHÁP

Hang Société Commerciale Mazet d'Indochine

20, Rue Paul Blanchy. — **SAIGON**

MUỐN SANH LỢI NHIỀU

NÊN ĐẾN TẠI HÃNG:

Comptoir auxiliaire de commissions et de Représentations

109, Boulevard de la Somme — SAIGON

Bổn hiệu bán rồng các hiệu máy danh tiếng cả hoàn-cầu. Để ít tốn hao mà giá lại ê.

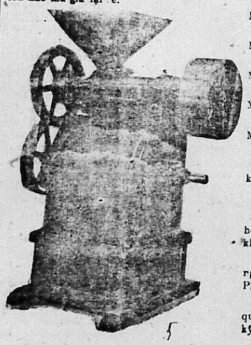

Máy xay lúa đủ hạng, gạo không nát.

Máy Mc eur AMADOU chạy ít tốn dầu.

Máy đèn đỉ ăn chạy bằng dầu lửa.

Máy làm gạch, nước đá, bơm (pompe) nước

Máy tàu hơi, máy gầu sàm bằn v. v.

Còn nhiều thứ máy kể không xiết.

Bổn hiệu:

Có xưởng động tàu hơi Caro' automobile không dầu dầm sánh.

Những tay thợ đều là người chuyên môn bên Pháp-quốc.

Còn máy móc có quan Bác-vật kiểm xét kỹ càng.

Xin viết thơ thương nghị với M. le Directeur du Comptoir auxiliaire de Commissions et de Représentations *sẽ có thơ trả lời lập tức.*

RHUM S^T JACK

Rhum le plus populaire de l'Indochine

MARQUE **Dragon Rouge**

QUALITÉ SUPÉRIEURE — VÉRITABLE RHUM

SEUL DÉPOSITAIRE

Société commerciale Mazet d'Indochine

20, rue Paul Blanchy, SAIGON.

Khải minh ảnh phiến

địa nghiệp công-ti khai sự

Công-ti chúng tôi thiết lập nhà hát chánh tại Thượng Hải gọi bằng Tổng-hàng lại thiết lập nhà hát nhánh trong các xứ thương mãi, gọi bằng phân-hàng, chuyên chà về sự kinh dinh ảnh phiến; là nghề hát bóng của Trung-Hoa.

Từ năm ngoái đến nay, Công-ti thiết lập phân-hàng tại Nam kỳ, đã hiến mấy tuồng hát rất đặt biệt, như tuồng: Bàn-tư-động; Mỹ-nhơn-kế; Bạch-phù-dung v.v. Mấy tuồng ấy là kỳ xảo không càng, bổn địa sĩ dân đều hoan nghinh tất cả, nay lại suy rộng thêm về sự ảnh phiến dinh nghiệp, có mấy điều sau đây:

1° Các thứ máy hát mới đem tới, đều có chữ Annam và chữ Quốc-ngữ, nói rõ sự tích trong các lớp tuồng, để cho công chúng dễ hiểu.

2° Công-ti đã thỉnh được một thứ máy hát có thanh âm là máy hát của nhà vi khoa-học chuyên-của mỹ hiệu Hàn-cảnh-hồ Bác-sĩ. Chưa định kỳ tiếu nhơn, sẽ chở máy hát ấy qua Annam, để cho chư vị thêm rộng kiến văn hơn hồ trước.

3° Công-ti có dự bị các thứ máy hát nhỏ, chế tạo kiểu mới, giá tiền cho mướn rất rẻ, để mở rộng dinh nghiệp trong địa phương, và giúp sự hoan lạc trong gia đình.

Chư vị có Hi-viện đã lâu, hay là hiện đương lập hi-viện cách mới, như muốn cần dùng máy hát bóng của Công-ti chúng tôi, hoặc thương nghị tô giới, hoặc thương nghị hiệp tác, thời tự ý xin mời đến hội-sở chúng tôi ở tại Chợ-lớn, đường Vân-Nam (Quai Yun-Nam số 31 thời Công-ti chúng tôi rất hoan nghinh và cảm tạ.

KHAI MINH ẢNH PHIẾN.
cẩn-bạch.

DÂY BĂNG

Cho các Viên-quan

Bổn-Hiệu có tiếp lãng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (écharpes) cho viên quan nhà Đốc phủ, Phủ, Huyện, Cai-bộ, Ký-giả-bá, Hauptman, Đại-tổng, Hội-đồng địa-hạt, và Ban hiện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-Hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ lên cho Bổn-Hiệu mà hỏi giá, Bổn-Hiệu sẽ tôi âm cho quí ngài biết.

Nếu chậm rề Bổn-Hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua tiếm.

Xin quí ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
13, rue Lucien Mossard,
SAIGON

TỰU TRƯỜNG
NGÀY 1er AOUT 1928
Dạy thi bằng-ấp tiểu-học và sơ-học.

Pensionnat NGUYỄN-VĂN-NGỮ
Vĩnh Mỹhơn-Ville

Kỳ tựu trường tới sẽ mở lớp tốt nghiệp năm đầu (1re année). Có giáo-viên rành nghề dạy từ-tế em trẻ.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chuyện tích xưa, ông bà mình truyền lại thơ đời lâu thời, công nghiệp càng ngày càng nhơn lên lớn hết. — Ông Lê-văn-Phát, Đốc phủ sứ, thường thọ ngài đương Bội tinh nhà nước, trong khi rảnh, có lượm lặc mấy lời truyền ngôn hay lạm ra một pho sách, đặt hiệu là: «Les Contes et Légendes du Pays d'Annam» — Viết bằng chữ Pháp, nên chương đặt ở nghề rất tiên tạo, đến đổi người Pháp cũng phải đồng khen. Sách ấy nói về chuyện Annam; mọi giả người Annam, nên Annam đều học đi coi thì thông hiểu mau. Rất có ích cho người Annam.

Annam ai muốn nên mua một quyển sách cho con cháu biết luân lý xưa của Annam học cách đặt để theo Pháp, sau giải khoái một bề!.

Giá mỗi cuốn..... 1$00

Bán tại Imprimerie Union Saigon.

SÁCH CỦA NGUYỄN-THANH-KHIẾT

M. Nguyễn-thanh-Khiết mới ra một cuốn sách luật, bằng chữ quốc-ngữ sách ấy bán tại nhà Mme Thanh-thị-Mẫu ở tại chợ mới Saigon (đường d'Espagne số 166).

GIÁ MỖI CUỐN LÀ..... 1$30

Ai mua tại Saigon, M. Khiết bớt cho 0$30.

Người nào có lòng mua sách của M. Khiết xin gởi mandat-poste 1$30 cho M. Nguyễn-thanh-Khiết 79 Rue Lagrandière Saigon; người mua khỏi chịu tiền gởi sách.

M. Khiết không bán chịu và không bán contre-remboursement vì bởi có đồng bào hiểu dư.

Xin người lãnh sách bán cho M. Khiết bán theo giá của M. Khiết định trong lời rao nầy.

Cảm ơn

Hãy hút thuốc

JOB

SÁCH

THỜI-SỰ CẨM-NANG

1928

ĐÃ XUẤT BẢN

Sách «THỜI-SỰ CẨM-NANG» *năm nay mới xuất bản.*

Rất cần ích cho mỗi người

Nên mua mà xem

Có đủ cả phần chánh trị
Thương-Mãi
và Tiểu thuyết
đọc rất bổ ích.

Quí ngài nào muốn dùng mua xin viết thơ liền kẻo chậm rề thì e không còn như năm rồi.

GIÁ BÁN 1 CUỐN LÀ .... 2$50
PHỤ THÊM TIỀN GỞI..... 0 35

Thơ và mandat gởi cho: Monsieur le Directeur de l'Imprimerie de l'Union, 13 rue Lucien Mossard — Saigon.

DẦU HỎI MÔ-NEO

Liệt vị hãy mua thứ dầu hỏi hiệu: **Mô-Neo «Le Pétrole Ancre»** của **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** mà dùng. Dầu rẻ hơn hết thảo đã sáng suốt mà không có khói. Thiệt là tốt nhứt hạng trong toàn cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

Đều có bán các thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-tỉnh anh em muốn bái thăm đầu chỉ, xin viết thơ cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường d'Adran, số 4, Ông chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

ÉCOLE DE DACTYLOGRAPHIE
Sténographie et Comptabilité Pratique

PHẠM-VĂN-VINH
14, Rue Legrand de la Liraye, 14 (Dakao) — Saigon

Trường dạy học-sanh máy viết, chữ tắc, bút toán và chữ Ấn-lé. Ký khoa-học, Giáo-sư Langsa dạy rất cẩn mẫn và mau giỏi. Học ba tháng nên nghề và sẽ bảo kiết cho làm việc.

TẨY SẠCH UẾ TRƯỢC

giết chết cả loại côn trùng và vi trùng độc ác

GIÁ RẺ MÀ LẠI TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

Giá mỗi thùng nhỏ là: 0$50

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

***Du Docteur* RIF**

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ [illegible] cang là trán kiện tinh thần, bất kỳ [illegible] bao nhiêu tuổi đều nống dùng cả [illegible] kẻ tuổi cao khí lực suy giảm [illegible] mỗi ngày xuân đã thốn mỏn, hễ nống rượu nầy vô, thì ắt dậng cơ lên thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt [illegible] rược, đôn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao lần tinh thần hễ nống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ hồng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

BÁN ĐỦ THỨ KIẾN CON MẮT

BÁN CÁC THỨ ÔNG DÒM:

Coi xa, coi gần, coi ra lớn, *kiến hiển-vi* v. v.

LUNETTERIE MY-KHOUAN

229-231 Rue des Marins — CHOLON

Ngay ga xe-điện giữa Chợ-lớn

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

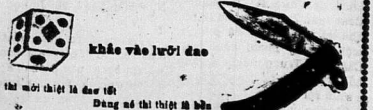

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt là dao tốt

Dùng nó thì thiệt lì bền

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT
13, Rue Lucien Mossard, Saigon.

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỢ

Tirage: 2604 ex
le 27 Juillet 1928

Saigon le 27 Juillet 1928

CÁO-BẠCH

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

« Vạn ông NHỊ-THIÊN-ĐẦU »

Thứ dầu Menthe thuốc nầy của bổn-đường chế ra bà phát bà trừng công hiệu như thần, khắp cả hoàn-cầu thảy đều biết danh. Ngày trước những lọ và nhãn hiệu, bổn-đường dùng có hai thứ chữ : chữ Tàu và chữ quốc-ngữ, nay nhơn vì bổn-đường có lập thêm một tiệm nghành ở tại Pnom-Penh, muốn cho người Đàn-Thổ hiểu mà dùng, nên có thêm có một thứ chữ Đàn-Thổ nữa. Vì sợ e lục-châu chư quân-tử thấy lạ mà nghi ngờ, nên Bổn-đường có mấy lời tỏ cáo, cái xin chư-vị biết cho. Như có mua dầu xin cứ nhìn cho kỹ nhãn hiệu ông Phật mẹp thì rõ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

ở tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại-tân, môn bài số 145, 147 và 149.

Tiệm nghành ở tại Nam-kỳ, CHOLON đường Canton số 47 và ở tại NAM VANG (PNOMPENH) đường PRAIRE số 95.

BỔN-DƯỢC-PHÒNG.
Cẩn-cáo Minh-sinh.

RHUM MANA

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN NƠI BÔNG PHÁP

Hãng Société Commerciale Mazet d'Indochine

20, Rue Paul Blanchy. — SAIGON

*Kính cáo qui vị đặng rõ : **ĐẠI-ÍCH** lại con đường Thủy-binh số 383-385 Cholon là một nhà trử rất nhiều xe-máy đẹp, đủ màu, xe rất chắc chắn, nhẹ nhàng, như hiệu* **D.I.C. MALBROUGH AUTOMOTION TALBOT** *giá rẻ hơn các nơi.*

Đến **SUCCÈS** *đu kêu, trong nhà để bàn rất tiện, sáng không hiệu đèn nào sánh kịp.*

Trử : Đủ đồ phụ tùng xe-máy, và đồ phụ tùng đến Succès vải may mui xe-kéo, xe-hơi và nệm xe-hơi.

Kính mời qui vị Lục-châu chiếu cố, bán rất rẻ, vì có lại nhiều lắm.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân. (contre remboursement). Vị nào sẵn lòng chiếu cố, xin gởi trước cho 5 đồng.

Chủ nhân kính cáo

ĐẠI-ÍCH, 383-385. — rue des Marins. — Cholon

HÃY CHO CON TRẺ DÙNG VẬT THỰC RẤT QUÍ

là sữa đặc có đường hiệu

NESTLÉ

« CON CHIM »

C.J.BONNET

HÃY MÀI CHO BẰNG CÁI HÌNH

NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY

KHI CHƯ-TÔN MUỐN MUA BẰNG LỰA

Xã-hội tiểu thuyết

Học-sanh hiện hình

(Dịch chuyện Tàu)

HỒI THỨ NĂM

Đoạn Ái-Xuân về nhà, thời vừa ăn cơm tối, khi ăn cơm rồi, lại đọc một hồi tiểu-thuyết, mới phủ man nằm, thế mà Xuân ta cứ lư lưỡng mà có hữ Học-sanh, thâu đêm không an giấc mộng, sáng ngày đúng bảy giờ rưỡi, Ái-Xuân lật đật vào trường, mang đầu mười một giờ trưa, Bạch-Thái cũng trở về bổn-hiệu, Ái-Xuân thấy Bạch-Thái đã về, thời hỉ lòng mừng gặp, dường như ai gành vàng tới nhà Bạch-Thái lên hỏi về sự bảo cừu, Ái-Xuân nói hết tân đo mọi việc, Bạch-Thái nghe nói câu nào, thời chắt lưỡi câu rầy, cử trách Ái-Xuân làm sự hiểm nghèo, nói sự bảo cừu vừa xong, Ái-Xuân bèn hỏi Bạch-Thái mà nói tới thầy một cô lịch-sự vô song, diện mạo giống hiệt -hữu như đúc, tôi đính chắc cô kia là lịnh muội của hiền-hữu phải không? Bạch-Thái nghe nói tới em gái của mình, thời để lòng nghi ngờ, bèn hỏi lại Ái-Xuân mà rằng : hiền-huynh thấy tiểu-muội tôi chỗ nào ? Ái-Xuân nói : bữa trước tôi vào giáo-đường, vừa thấy hai cô con ngồi xem lễ, hai cô đều ăn bận kiểu mới, dường như hai vị nữ Học-sanh, nhưng mà tôi xem rõ mặt mày, chỉ đoán chắc một cô là lịnh muội của hiền-hữu, vì tôi làm một kẻ nầy, là giả nằm khân lau dưới ghế, nên đi mới thấy một hai cô, Bạch-Thái nghe rõ cần đo, bèn gật đầu mà nói : phải.... phải.... hai nàng là chị em tôi cả, chớ không phải người nào, một nàng là Tiểu-muội của tôi, thời diện mạo giống tôi trợt, tên nó gọi bằng Cẩm-Phương, còn một nàng là Lỗ uẩn-nao, thời tôi kêu bằng biền-tỷ, hai nàng đều thọ giáo tại Tuyanh-nữ-hiệu, đã mấy năm rày, Ái-Xuân lại hỏi : hai cô là chị em của hiền-hữu, thời không phải theo đạo Da-Tô, có sao hai cô tới nhà-thờ xem lễ ? Bạch-Thái đáp : vì trường nữ-hiệu kia là đu nhơn tạo lập, cô Tây-phụ làm giáo-sư, du nhơn sùng tín thờ giáo Da-Tô, thời họ buộc Học-sanh theo tôn giáo của họ, cứ chương trình thời mỗi tuần lễ tới nhà-thờ một bữa, là thường lệ nữ-học-sanh, bài luận Học sanh bên giáo bên tương, phải theo chương trình nữ-niệu tất cả, Lên đó, Bạch-Thái lại tỏ chuyện em gái mà rằng : Tiểu-Muội tôi nghe tới học chuyện, thời nó đã biết Hiền-huynh là tay văn học rồi, nó cài câu tôi giới thiệu đặng cho nó giáp mặt hiền-huynh một lần, thế mà tôi có tánh hay quên, nên Tiểu-Muội tôi chưa tiếp diện Hiền-huynh cho được, nay hiền-huynh gặp Tiểu-Muội tôi mới đó, là sự ngẫu nhiên, nếu nó biết rõ Hiền-huynh, chắc nó phải đề tôi cho hỏi, Ái-Xuân nghe nói chất lưỡi, cứ ngẫn nghĩ sự mình mà rằng : tức mình quá . . . . bởi ta không nói danh danh cho rõ, nên nàng Cẩm-Phương không biết tạ là ai, song việc đã qua rồi, ăn năn sao kịp, nay ta biết sự nàng như thế, ta sẽ tính bề tái hội về sau.

Nằm ấy đúng kỳ khảo thi, là khảo thi học-sanh tối nghiệp lại trường, đầu tháng tư thời học-sanh cáo gấp ở nhà, là cho phép nghỉ trong hai tháng, (tháng tư tháng năm) đến đầu tháng sáu là ngày khảo thi, thời tất cả học-sanh phải tựu trường, số học-sanh có mấy trăm người, chỉ được bảy mươi hai trò học lớp nhứt, học-trò lớp nhứt nầy được thi tối nghiệp, đã có lên ứng thi tại trường, trước khi nghỉ nằng ở nhà, các bạn ứng thi kỳ nầy đều để lòng lo sự, ai nấy đều siêng năng nom đèn sách, chẳng lỗ thời giờ, ức như Tống-bình-Sơ là vô-sĩ có danh, cũng đóng cửa ôn nhuần kinh sử, chỉ có Đông-ái-Xuân điềm nhiên vô sự, chẳng xem tới cuốn sách nào, chàng thấy các trò chăm chỉ học hành, lại nhạo cười các trò mà nói : câu phật thời câu khi bình thường, chẳng đợi có ngày mới chưn phấp, các trò nghe nói phát ghét, đều trả lời mà rằng : Ái-Xuân.... anh ỷ mình học giỏi, nói phách lối quá chừng, bọn tôi học dở phải lo, không phân bì như anh cho được, từ bữa đó rồi, thời các Học-sanh có lòng gần lũy, chẳng ai tới lui trò chuyện với chàng (Ái-Xuân) chỉ có Tống-bình-Sơ là bạn thân thiết của Ái-Xuân, nên Bình-Sơ cứ khuyên bảo Ái-Xuân mà nói : Xuân-huynh ... từ hồi thọ giáo tới giờ, Học-phí bất bao nhiêu mà kể, nếu năm nay không lãnh được bằng cấp tốt nghiệp, thời phải lưu học tới năm sau, chẳng những thất danh dự của mình, mà lại hao tốn học tiền thêm nữa.

(Mai tiếp.)

TRẦN-SONG-BÍNH,

Giờ tắm hầu kề. Bể lặng nắng chang chang ;
Cuộc vui chơi nơi bãi biển. Thoan bướm lước ngoài khơ

NGƯ ÔNG KẺ BÃI HẠT

Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, hà chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm đều tích!

Hãy đến lựa mua mua máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý,

PHARMACIE PRINCIPALE

ở ngang nhà hát tây, Saigon

vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư-tôn chọn lựa

MÁY CHẠY DƯỚI NƯỚC HIỆU: L. L. 57-và 10 MÃ LỰC

KIỂU RIÊNG ĐỂ CHO TAM BẢN CHẠY HẾT

SỨC MẠNH HƠN HẾT và giá rẻ hơn hết

Xin hãy do tại

5 Bd NOLODOM — A.C.R.I.C.

Thuốc PEPTO-KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là vị thuốc rất đại bổ khỏe [illegible] kịp, chế riêng cho mấy người nào ăn cơm không ngon, ngủ không dậng yên giấc, [illegible] mệt nhọc vì làm công chuyện nhiều.

Thật là một thứ rượu mùi vị rất ngon ngọt.

Mỗi khi dùng cơm rồi uống một ly nhỏ thứ rượu nầy thì mau phục sức mạnh lại.

Có gởi bán tại các nhà thuốc

Xin xem cho kỹ cái hiệu

Laboratoires Maurice ROBIN, 13, Rue de Poissy, PARIS

và đừng chịu thứ nào khác hết.

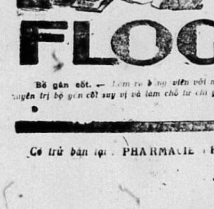

Sức lực mạnh mẽ

thì lấy làm cần ích

mà làm cho những công việc của mình được hoàn toàn. Nếu mình đa đoan phần sự thì phải lao thân tiêu tứ. Mà hễ sự trăng kiện của mình mất thì cái tuổi xanh của mình lại còn chi. Như tuổi của chư-tôn đây thật là chưa phải già vậy !!! Nhưng mà chư-tôn già hay đó thì thật là tại chư-tôn muốn vậy.

Nếu cái xuân xanh nó trở lại cho chư-tôn một lần nữa thì tự nhiên chư-tôn sẽ được mạnh khoẻ, được trăng kiện như thuở còn thơ. Được đủ sự sốt sắng xưa thì chư-tôn lấy làm vui vẻ mà làm việc hằng ngày trở lại. Vậy thì hãy khi sự uống ngày hôm nay thứ thuốc mới lạ nầy, tánh bổn hiến mà thật là hay, thuốc ấy là :

FLOGALINE

Bổ gân cốt. — Làm [illegible] viên với những chất của loài thảo mộc và thận của thú vật. Chuyên trị bộ gân cốt suy vị và làm cho từ cân yếu đuối trở mạnh như thường.

Có trử bán tại : PHARMACIE PRINCIPALE DE SOLIRENE, [illegible] nhà hát tây, Saigon.

Bởi vậy số bán càng ngày càng thêm một cách
là tại nơi đây bán ròng thuốc tốt lạ gờ
Thiên hạ ưa dùng thuốc của Đại-dược-Phòng L. SOLIRENE

Nội cõi Đông-Pháp, có nhà nầy bán rẻ hơn hết
ở Lục-châu gởi thơ mua thuốc, nhiều hay là ít không tính tiền gởi

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn **250.000** *đồng bạc*

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy :

1° — Lãnh tiền đem gởi không hạng kỳ bằng bạc Đông Pháp hay là tiền quan Langsa, cho 4 ly lời mỗi năm ; (4%)
2° — Lãnh tiền TIẾT-KIỆM cho 5 ly lời mỗi năm ; (5 %) (bao nhiêu cũng nhận)
3° — Lãnh tiền đem gởi có hạng kỳ, cho 6 ly lời mỗi năm ; (6 %)
4° — Bán chi phiếu (cheques) và gởi tiền qua Đại Pháp bằng dây-thép hay là gởi theo tàu trạm (transferts par câble ou par courrier) ;
5° — Cho vay đủ cách ;
6° — Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoài-quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty *VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG* sẵn lòng mà chỉ rõ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà Ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

Ông Huỳnh-đình-Khiêm, *Nghiệp chủ ở Gò-công, Đành-dự Hội-trưởng* ;
» Trần-trinh-Trạch, ✿ *Nghiệp-chủ ở Bạc-liêu, Chánh Hội-trưởng Bản Trị sự* ;
» Nguyễn-tấn-Văn, *Hội-đồng Thành-phố Saigon, Phó Hội-trưởng* ;
» Nguyễn-văn-Của, ✿ *Chủ nhà-in, Quản-lý Hành sự.*

SOCIÉTÉ ANNAMITE DE CRÉDIT

54, rue Pellerin

Dây-thép nói số 748. — Tên dây-thép : CRÉDITANA.

YATRÈNE 105

Thuốc trị bịnh kiết.

Bào chế riêng cho trong miền nóng nực dùng là một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hòi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE.

Ở ngang nhà hát tây Saigon.

THỜI-SỰ CẨM-NANG
1928
ĐÃ XUẤT BẢN

Giá một quốn..... 2$50
Ở xa thêm tiền gởi..... 0 35

Thơ và Mandat gởi cho :
Imprimerie de l'UNION. — Saigon

Các bà muốn trong gia-đình đặng yên ổn chăng ?

Muốn cho con cái đặng sồn sơ vui chơi mau đỏ da thắm thịt chăng ?

Muốn được các sự ấy thì không chi bằng các bà dùng :

Sữa bò hiệu « BERNA »

mà nuôi con thì mau thấy nó khôn lớn mạnh giỏi và thông minh đỉnh đạt.

Đại-lý nội cõi Đông-pháp :

Hãng L'UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE & AFRICAINE.

Hãng nghành ở : SAIGON, PNOMPENH, HAIPHONG, HANOI, NAMDINH, BENTHUY, THAIBINH, YUNNANFOU, TOURANE, HUE, QUINHON, NHATRANG, BONGHOI, THUXA.

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY

KỸ NGHIỆP CHO HÃNG
ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON
1, Rue d'Ayot. — Saigon

Nhãn hiệu có sẵn chăng nơi tôi

Hãng làm gạch bông và gạch bằng xi-măn cản đá cẩm thạch đủ thứ màu xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiểm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

NHÃN HIỆU NÀY LÀ DẤU RIÊNG CỦA BỔN-HÀNG

THUỐC HIỆU :

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông Lương-y Méderva có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin ính.

Trong tờ « Times-báo » tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông lương-y ấy có làm một bài diễn-thuyết như nầy :

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu & Cubèbe uống nó vô hại mà mùi thơm tho ; dầu uống bao nhiêu cũng không phạt ti. uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm ne.

Thứ thuốc Salol các y-viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, uống nó vào thì lợi thấy bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhồi sị Salol vào trong Santal làm cho cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lão dương cùng là bổ dưỡng kể ra trăng kiện.

Thuốc nầy có uống lâm, hễ vào sung rồi thì mau thao.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ tám hườn cho tới mười hoàn thì chắc lành bình lậu, bất kỳ lâu mới gì phải mạnh ráo.

Tại tiệm thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE là bào chế hay lắm có gởi, tại đường lớn Tây Saigon có bà

SÁCH NGOÀI BẮC

Quốc văn trích diễm	0$85
Tiếng gọi đàn	0 40
Đại Việt địa dư	0 80
Lương ôn như gia huấn	0 10
Kiểm cổ cách ngôn	0 40
Trăm bài tính đố	0 30
Thế lực khách trú và vấn đề di dân vào Nam kỳ	1 00
Tính thành thực của người Nam	0 15
Tờ thông cáo toàn quốc } cụ Phan-bội-Châu	0 10
Tuyên cáo Quốc dân } cụ Phan-bội-Châu	0 06

CÓ BÁN TẠI :
Imprimerie, Librairie de l'UNION
13. — Rue L. Massard, Saigon